

tidsskrift.dk

Kaj Birket-Smilh: Vi Mennesker — en moderne Antropologi
for
alle. 240 Sider, 24 Tavler. Chr. Erichsens Forlag, København
1940.

Geografisk Tidsskrift, Bind 43 (1940)

Link til pdf:

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/gto/gto_0043-PDF/gto_0043_69875.pdf

Link til webside:

<http://tidsskrift.dk/visning.jsp?markup=&print=no&id=69875>

pdf genereret den : 22/5-2008

Højdeforskellene er anskueliggjort ved Kurver med en saa lille Ækvidistance som 1,25 m, hvorved en Mængde Detailler i Jordoverfladens Form, der ellers ikke angives, kommer frem. Veje og Gangstier er angivet med ikke mindre end 16 Signaturer, Skel med 8 Signaturer, Hegn og Bygninger med 10 Signaturer og Talbetegnelser med 7 Signaturer. Topografiske Arealsignaturer findes i et Antal af 12.

Matrikulnumrene er anført for alle Ejendomsenheder, Bygningers Grundrids og Byggemaade er angivet, og Havearealer er trykt med Farve.

Trods denne Rigdom paa Enkeltheder er Kortet yderst overskueligt. Farvevalget er smukt og harmonisk, og Kortets Helhedsindtryk ualmindelig smagfuldt og tiltalende. I videnskabelig og teknisk Henseende repræsenterer Kortet et Højdepunkt for dansk Kortfremstilling. For Geografien kan det blive et værdifuldt Hjælpemiddel ved Undervisning og Oplysning, ikke mindst som Hjemstavnskort i Søllerød Kommune, og det er muligt, at det i kulturgeografisk Henseende kan blive et Dokument af betydelig videnskabelig Værdi.

Niels Nielsen.

Kaj Birket-Smith: Vi Mennesker — en moderne Antropologi for alle. 240 Sider, 24 Tavler. Chr. Erichsens Forlag, København 1940.

Det er fortjenstfuldt af Dr. Birket-Smith, at han har paataget sig den Opgave at skrive en almen-forstaaelig Fremstilling af Antropologien. En saadan har ikke hidtil foreligget paa Dansk, og den er tiltrængt ikke mindst nu, hvor Racespørgsmaalene er saa meget omtalt, og man maa vel tilføje, har givet Anledning til saa mange Misforstaaelser. Forfatteren anfører med for stor Beskedenhed i Forordet, at han ikke er Antropolog af Fag; der er det rigtige i det, at han først og fremmest er en fremragende Etnograf; men netop igennem sine etnografiske Studier har han faaet megen Indsigt i Antropologien, hvad ikke mindst fremgaar af det udmærkede Billedmateriale af Repræsentanter for de forskellige menneskelige Racer, der findes i Bogen.

Fremstillingen omfatter Antropologien i videre Forstand. Den begynder med et Kapitel om Menneskets Afstamning. Dernæst omtales Racemærker og Racebegrebet og i Tilslutning hertil gennemgaas ogsaa den almindelige Arvelighedslæres Grundtræk. Forfatteren hævder, at Opstaaen af Familie- og Bygdetyperne i Virkeligheden maa betragtes som det første Skridt hen mod Racedannelse; der er fra dem alle Slags Overgange, omfattende større og større

geografiske Grupper, til det vi kalder Racer i egentlig Forstand. Herefter defineres en Race som en Gruppe Mennesker, der er fælles om visse normale arvelige Egenskaber med en bestemt ikke altfor stor Variationsvidde, og som lever indenfor mere eller mindre vel afgrænsede Omraader. Men samtidig fremhæves dog Vanskeligheden ved at sondre imellem de forskellige hinanden nærstaaende Racetyper, fordi der forekomer saa mange Overgangs- og Blandingsformer.

Dernæst omtales ganske kort, hvad man ved om Racernes Oprindelse, hvorefter følger et interessant Kapitel om Fortidsmennesket, og endelig gennemgaaes i Bogens sidste Afsnit, der udgør ca. $\frac{1}{3}$ af hele Bogen, Spørgsmaalet om Nutidens Menneskeracer, idet der begyndes med Istiden, hvorefter de vigtigste nulevende Menneskeracer beskrives, og der sluttet af med en kort Oversigt, hvad man kan formode om de forskellige Racers Udvikling i Fremtiden.

Der er overalt lagt Vægt paa at give Fremstillingen en saa almenforstaaelig og underholdende Form som mulig, og man undgaar ikke Omtale af saadanne mere eller mindre aandfulde Gætninger, som er saa karakteristiske for Antropologien. Eksempelvis nævnes, hvordan det har været hævdet, at Feltmarskal von Hindenburg, som er Repræsentant for den faliske Race, formodentlig nedstammer umiddelbart fra Cromagnon-Racen, medens den islandske Forfatter Gudmundur Kamban skal have Borreby-Racens karakteristiske Træk og Leo Tolstoj viser stor Lighed med de gamle Ainuer, der udgjorde Japans Befolkning i Stenalderen. Men der findes dog ogsaa i Bogen saa mange sikre Kendsgjerninger og interessante Iagttagelser, at enhver kan læse den med Udbytte.

Tage Kemp.

Betænkning angaaende Færøernes Erhvervsforhold afgivet af det af Statsministeriet under 12. April 1938 nedsatte Udvalg. H. N. Jacobsens Bókahandils Accidenstrykkeri, Thorshavn 1939. 17 × 26 cm, 300 Sider.

Med grundighed og forbilledlig hurtighed arbejdede det af Statsministeriet nedsatte udvalg, der skulde „undersøge Produktions- og Erhvervsforholdene paa Færøerne og eventuelt fremsætte Forslag om Foranstaltninger til Forbedring af disse Forhold, derunder en videre Udvikling af Landbruget og Fiskeriet og Oparbejdelse af nye Næringsveje“. Udvalget blev nedsat i foraaet 1938, og dets 300 sider store betænkning forelaa trykt i efteraaet 1939. Det er et dygtigt arbejde, der heri er nedlagt af en række repræsentanter for de færøske erhverv, færøske rigsdagsmænd og danske embedsmænd.